

УСТАВ

на Народно читалище „Н. Й. Вапцаров – 1925”
с. Славейково, общ. Провадия, обл. Варна
основано през 1925 година

ВСТЪПЛЕНИЕ

Народните читалища са уникално достояние на българския народ. Създадени през епохата на националното Възраждане, те имат неocenim влог във формирането на нашата духовност и култура, пример за силата на националния творчески дух. Народните читалища имат историческа заслуга за запазване и развитие на българския език, за зараждане на театралното, музикалното и други изкуства, за развитие на библиотечното и музейното дело, за одухотворяването на живота на народа.

Чрез своята многостранна дейност, читалищата са призвани да допринасят в още по-голяма степен за духовното развитие на селищата и личността, за цялостното обновление на обществото.

ГЛАВА ПЪРВА: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. и доп.) Народно читалище (НЧ) „Н. Й. Вапцаров – 1925” с.Славейково, общ. Провадия, обл. Варна е:

- (1) Юридическо лице с нестопанска цел.
- (2) Самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи.

Чл. 2. (Изм. и доп.) НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” е със седалище – с. Славейково, общ. Провадия, обл. Варна. Адресът на управление на НЧ „Н. Й. Вапцаров - 1925” е с. Славейково, общ. Провадия, обл. Варна.

Чл. 3. (Изм.) В дейността на НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения по възраст и пол, политически и религиозни възгледи, и етническо самосъзнание.

Чл. 4. (Изм. и доп.) НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” може да се сдружава с неограничен брой други читалища за постигане на целите си за провеждане на съвместни дейности и инициативи, и защита на общите им интереси при условията и реда на действащия Закон за народните читалища (ЗНЧ).

Чл. 5. (Изм. и доп.) НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институции, обществени и други организации, които извършват културно-просветна дейност.

Чл. 6. (Изм. и доп.) НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” се представлява от председателя на читалището, и от секретаря на читалището заедно и поотделно.

ГЛАВА ВТОРА: ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 7. (Изм. и доп.) С дейността си НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” има за цел да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. (Доп.) развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място;
2. (Изм. и доп.) запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. (Нова) осигуряване на достъп до информация.

Чл. 8. (Изм. и доп.) За постигане на целите от чл. 7. НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” може да осъществява следните дейности:

1. (Доп.) уреждане и поддържане на библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотека, както и създаване и поддържане на електронна информационна мрежа;
2. развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. (Изм. и доп.) организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопаказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. (Изм. и доп.) събиране и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
5. събиране и разпространяване на знания за родния край;
6. (Изм. и доп.) извършване на допълнителни стопански дейности, подпомагачи изпълнението на основните му функции: информационна, консултантска и други стопански дейности, които не са изрично забранени от закона, като използва приходите от тях за постигане на определените от устава му цели. НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” не разпределя печалба;
7. (Нова) предоставя компютърни и интернет услуги.

Чл. 9. (Изм.) НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1925” няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри или нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА: УЧРЕДЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО И УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 10.(нов)

(1) Читалище могат да учредят най-малко 50 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредително общо събрание;

(2) Учредително общо събрание приема устава на читалището и избира органи на управление. Уставът урежда: наименованието, седалището и целите;

(3) Читалището може да открива филиали в близките квартали, жилищни райони и села, в които няма други читалища;

Чл. 11. (нов)

(1) НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” придобива качество на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на окръжния съд в чийто район е седалището на читалището;

(2) Вписването на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” в регистъра на окръжния съд се извършва без такси, по писмена молба на настоятелството;

(3) На вписване подлежат разпоредбите на устава предвидени от ЗНЧ и името на лицето представляващо НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925”;

(4) Всяка промяна в обстоятелствата по ал.3 трябва да бъде заявена в окръжния съд в 14 дневен срок от възникването ѝ.

Чл.12. (нов) Министерство на културата води специален регистър на народните читалища. Читалищното настоятелство е длъжно в 7 дневен срок след вписване на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” в съдебния регистър да подаде заявление за вписване в регистъра на МК. Към заявлението се прилага устава на читалището.

Чл. 13. (изм. и доп. предишен чл. 10)

- (1) (доп.) членовете на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” са индивидуални, колективни и почетни;
- (2) (доп.) индивидуалните членове са български граждани, те биват:
  1. Действителните членове са лица навършили 18^{ет} (осемнадесет) години, които участват в дейността на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925”, плащат редовно определения от общото събрание на читалището членски внос. Те имат право на глас, както и да избират и бъдат избирани в органите на управление;
  2. (доп.) Спомагателните членове са лица до 18^{ет} (осемнадесет) години. Те имат съвещателен глас и нямат право да избират и да бъдат избирани в органите на управление.
- (3)
  1. Колективните членове могат да бъдат професионални организации, стопански организации, търговски дружества, кооперации и сдружения, културно-просветни и любителски клубове, и творчески колективи;
  2. Колективните членове плащат определения от общото събрание на читалището членски внос и съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейността му, участват в поддържане и обогатяване на материалната база. Те имат право на един глас в общото събрание.
- (4) Почетни членове на могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 14. (изм. и доп. предишен чл. 11) (1) Приемането на индивидуални и колективни членове на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” се извършва след подаване на молба на заседание на читалищното настоятелство.

(2) Почетни членове на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” се избират от Общото събрание с обикновено мнозинство, по предложение на читалищното настоятелство.

(3) В молбата по ал. 1, кандидатите за членство заявяват готовността си да спазват изискванията на настоящия устав, да работят за осъществяване целите на читалището и да плащат редовно членския си внос, чиито размер се определя с решение на общото събрание на читалището ежегодно.

Чл. 15. (изм. и доп.) Органи на управление на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” са: общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 16. (изм. и доп.) (1) Върховен орган на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” е общото събрание.

(2) Общото събрание се състои от всички членове на читалището имащи право на глас.

Чл. 17. (изм. и доп.) (1) Редовно общо събрание се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно.

(2) Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или една трета от членовете на читалището имащи право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(3) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от седем дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(4) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от

членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(5) (отм.)

(6) (нова) Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(7) (нова) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

(8) (нова) Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 18. (изм. и доп.) (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членовете на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решения за членуване или прекратяване на членство в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

(3) (нова) Решенията по чл. 18, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 19. (изм. и доп.) (1) Изпълнителен орган на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” е настоятелството.

(2) Настоятелството се състои най-малко от трима членове избирани за три годишен срок измежду членовете на читалището. Същите не трябва да имат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

Чл. 20. (изм. и доп.) (1) Настоятелството:

1. свиква общо събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925”;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;

6. (нова) взема решения за морално и материално стимулиране на работещите в НЧ "Н. Й. Вапцаров-1925";
  7. (нова) взема решение за назначаване и освобождаване на работещите в читалището и за сключване на договори с други физически и юридически лица;
  8. (нова) внася предложение в общината и други организации за строителство, реконструкция, поддържане и ремонт, обзавеждане на сгради, за издаване на материали, финансови и кадрови условия за развитие на дейност;
  9. (нова) взема решения за разкриване на помощни стопански дейности;
  10. (нова) взема решение за даване под наем на помещения или сгради собственост на НЧ "Н. Й. Вапцаров-1925";
  11. (нова) решава въпросите за откриване и закриване на самодейни колективи, школи, курсове и други форми на работа; определя според финансовите си възможности хонорари на ръководители на самодейни състави, школи и други форми на работа;
  12. (нова) приема правилника за вътрешния ред на НЧ "Н. Й. Вапцаров-1925".
- (2) (изм.) Заседанията на настоятелството се свикват от председателя на читалището или по искане на повече от половината членове на настоятелството.
- (3) Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си.
- Чл. 21. (изм.) (1) Председателя на читалището се избира от общото събрание за три годишен срок измежду членовете на настоятелството.
- (2) Председатели:
1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
  2. представлява читалището;
  3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
  4. (отменена);
  5. отчита дейността си пред настоятелството;
  6. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.
- Чл. 21а. (нов) (1) Секретарят на читалището:
1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
  2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
  3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
  4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.
- (2) Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.
- Чл. 22. (доп.) (1) Проверителната комисия се състои от трима членове, избирани за срок от три години, измежду членовете на читалището.
- (2) (доп.) членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудови отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.
- (3) (доп.) проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.
- (4) с констатациите си проверителната комисия запознава общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

(5) (доп.) членовете на проверителната комисия не трябва да имат роднински връзки помежду си по права и съребрена линия до четвърта степен.

Чл. 23. (нов) Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 24. (нов) Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА: ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 25. (предишен чл. 23) Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, взимания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 26. (предишен чл. 24) (изм.) (1) Недвижимите имоти, собственост на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” не могат да бъдат отчуждавани и да се учредява ипотека върху тях. (доп.) (2) Движимите вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само с решение на настоятелството.

Чл. 27. (изм. и доп.) НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925” набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл. 28. (нов) (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територия се намира читалището.

Чл. 28а. (нов) (1) Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета на общината предложения за дейността на читалището през следващата година.

(2) Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

(3) Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5) Докладът по ал. 4 на читалището се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март, на което участва представител на читалището.

ГЛАВА ПЕТА: ПРЕКРАТЯВЯНЕ

Чл. 29. (предишен чл.26) (изм. и доп.) (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за

период две години; в тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;

4. не е учредено по законния ред;

5. е обявено в несъстоятелност.

(2) (изм.) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

(3) (нова) Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРАДБИ

1. НЧ "Н. Й. Вапцаров-1925" в срок от 1 година от влизането на закона е длъжно да се регистрира по новия закон за НЧ като представи:
  - 1.1. Протокол от общото събрание свикано след влизането на закона в сила;
  - 1.2. Устав;
  - 1.3. Нотариално заверен образец от подписите на лицата представляващи читалището и валидния му печат.
2. НЧ "Н. Й. Вапцаров-1925" по реда на закона за държавната и общинска собственост безвъзмездно се отстъпва право на ползване върху сградата и други недвижими имоти представени им до влизането в сила на този закон от държавата и общински органи за читалищни нужди.
3. Възстановява се собствеността на читалището върху всички имоти включително и земеделските земи отнети за държавни и общинска нужда независимо от основанията. Възстановяването на право на ползване върху земеделските земи и въвеждането във владение се извършва по реда на закона за собствеността и ползването на земеделските земи.
4. Читалището се освобождава от всякакви държавни и местни данъци, такси и мита върху основните им дейности и имущества свързани с тях.
5. Читалището има име НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925“, кръгъл печат с надпис: „НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Н. Й. ВАПЦАРОВ-1925“ , който е разположен в окръжност. в средата на окръжността има разтворена книга с надпис под нея: с. Славейково, Варн. обл.

6. Празник на читалището е 24 май.

7. Настоящият устав на НЧ „Н. Й. Вапцаров-1925“ е приет на общо събрание на

24. II. 2010 г.

8. Уставът може да бъде допълван, изменян или изцяло променен само на общо събрание. Това може да стане по искане на читалищното настоятелство, членовете на читалището или с промяна на ЗНЧ.

9. Съставен е списък на членовете на читалището, присъствали на общото събрание, съгласни и приели настоящия устав. В съответния списък са отразени трите имана и личния им подпис.